

Οδηγίες και διακριτές ιδέες για την προώθηση της σχολικής ενσωμάτωσης και επιτυχίας ενός μετανάστη

Η στρατηγική αυτή έχει αναπτυχθεί από μια διακρατική συνεργασία στα πλαίσια του προγράμματος School Safety Net. Η στρατηγική έχει σκοπό να δώσει λύσεις στο σενάριο “Δυσκολίες ένταξης ενός νεαρού κοριτσιού πρόσφυγα από την Αλβανία”.

Στάση και συμπεριφορά του μαθητή-πρωταγωνιστή

Αντιδράσεις συμμετεχόντων

Η μετάβαση από το κέντρο προσφύγων στο σχολείο δεν ήταν κατάλληλα προετοιμασμένη. Ως εκ τούτου, η επιθετική στάση του κοριτσιού είναι απόλυτα δικαιολογημένη.

Στην πραγματικότητα, η μη γνώση της γλώσσας της χώρας υποδοχής μπορεί να επηρεάσει τη συμπεριφορά του νεοαφιχθέντα μαθητή (επιθετικότητα, εγκατάλειψη σχολείου, απώλεια αυτοεκτίμησης...).

Στρατηγικές

Οι δυσκολίες του κοριτσιού είναι ένα δείγμα των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες μαθητές στο σχολείο.

Για να ενταχθεί και να πετύχει στο σχολείο, θα πρέπει να πραγματοποιηθούν αρκετά πράγματα:

- **Διδασκαλία της γλώσσας της χώρας υποδοχής** (βήμα 5 “Οδηγίες για μετανάστες μαθητές”) http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=5
- **Εύρεση θέσης στην ομάδα της τάξης** (βήματα 6, 7.6 και 8 “Οδηγίες για μετανάστες μαθητές”) http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=6
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=7
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=8
- **Πρόταση φοίτησης** (βήμα 7 “Οδηγίες για μετανάστες μαθητές”) http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=7

Σημαίνει ότι θα πρέπει να συνειδητοποιήσει τα εμπόδια για την ένταξή της (βήμα 1 “Οδηγίες για μετανάστες μαθητές” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=1) και να δεχθεί το πολιτισμικό σοκ του νέου της περιβάλλοντος (βήμα 2 “Οδηγίες για μετανάστες μαθητές” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=2).

Θα πρέπει ως εκ τούτου να έχει ανεκτικότητα (ικανότητα προσαρμογής) και να μάθει να διαχειρίζεται τα συναισθήματά στις σχέσεις της (βήματα 2.4, 9 and 10 “Οδηγίες για μετανάστες μαθητές”) http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=2
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=9
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=10.

Θα πρέπει να επανακτήσει την χαμένη αυτοεκτίμησή και την αυτοπεποίθησή της.

Για τη διδασκαλία της γλώσσας της χώρας υποδοχής

Αν ο μαθητής έχει δυσκολίες να μάθει τη γλώσσα, δεν θα πρέπει να διστάσει να μιλήσει στον δάσκαλο. Υπάρχει η δυνατότητα έξτρα ωρών διδασκαλίας.

Θα πρέπει επίσης να αξιοποιήσει κάθε ευκαιρία για να μάθει τη γλώσσα, μέσω τηλεόρασης,

διαβάσματος, γράφοντας λίστα για ψώνια, πηγαίνοντας στη βιβλιοθήκη, κ.λ.π.

Για την αποδοχή του πολιτισμικού σοκ

Είναι σημαντικό το γεγονός ότι θα πρέπει να αισθάνεται υπερήφανη για τη γλώσσα και τον πολιτισμό της και να προσπαθεί να τα μοιράσει με άλλους (φαγητό, τραγούδια, όργανα, φεστιβάλ, κ.α.).

Ομοίως, θα πρέπει να ενδιαφέρεται για τη γλώσσα και τον πολιτισμό της χώρας υποδοχής και να μοιράζεται με τους άλλους ότι βρίσκει διαφορετικό και δύσκολο σε αυτή τη νέα κουλτούρα. Επομένως, είναι σημαντικό το γεγονός ότι δεν πρέπει να κρατήσει αποστάσεις, αλλά αντίθετα να εκθέσει τον εαυτό της σε διάφορα πλαίσια, ώστε να μπορέσει να προσαρμοστεί θετικά στο νέο περιβάλλον της.

Για να αισθάνεται άνετα στο σχολείο

Αν η μαθήτριά δεν αισθάνεται ότι ανήκει στο σχολείο (δεν καταλαβαίνει τα μαθήματα, χρειάζεται βοήθεια στην εργασία, έχει διαφορετικές προσδοκίες σχετικά με τις σπουδές και την εργασία...), θα πρέπει να μιλά, με τη βοήθεια ενός διαμεσολαβητή / διερμηνέα αν χρειαστεί, στους καθηγητές ή του σχολικούς συμβούλους. Αυτοί θα την βοηθήσουν να βρει την κατάλληλη υποστήριξη. Υπάρχουν προγράμματα που μπορεί να εγγραφεί. Υπάρχουν κοινωνικά κέντρα που μπορούν να βοηθήσουν την καλύτερη ενσωμάτωσή της στο σχολείο μέσα από διάφορες δραστηριότητες. Υπάρχουν επίσης πολιτιστικοί σύλλογοι όπου μπορεί να μάθει τεχνικές επικοινωνίας που δεν σχετίζονται με το σχολείο. Για να λάβει αυτή την υποστήριξη, θα πρέπει να συμβουλευθεί τους δασκάλους της ή τους σχολικούς συμβούλους.

Για να πάει μαζί με τους άλλους

Η μετεγκατάσταση απαιτεί μεγάλη προσπάθεια από το νεαρό κορίτσι ώστε να πάει και να συναντήσει άλλους ανθρώπους.

Για παράδειγμα, θα μπορούσε να ενταχθεί σε διάφορα δίκτυα (αθλητικά σωματεία, οργανώσεις νεολαίας ...), και να ασχοληθεί με διάφορες δραστηριότητές της (εκδηλώσεις, θεατρικές παραστάσεις...), στις κοινοτικές πρωτοβουλίες και δραστηριότητες (αθλητικό σωματείο, κοινοτικό κέντρο...)

Για συζήτηση με τους γονείς

Θα πρέπει να συζητάει με τους γονείς της για το τι μαθαίνει στο σχολείο και να μοιράζεται πληροφορίες σχετικά με τη σχολική κουλτούρα. Θα είναι μια ευκαιρία για όλους να εντοπίσουν στιγμές άγχους και μαθησιακές δυσκολίες που μπορεί στη συνέχεια να επιλυθούν από κοινού.

Στάση και συμπεριφορά των συμμαθητών

Αντιδράσεις συμμετεχόντων

Η απόρριψη της από τους συμμαθητές της είναι προφανής, δεδομένου ότι δεν έχουν πληροφορίες σχετικά με την ιδιαίτερη κατάσταση του νέου μαθητή. Εκτός αυτού, οι συμμαθητές μπορούν να ζητήσουν ένα αρμονικό και ειρηνικό περιβάλλον στην τάξη. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι απαραίτητες για την ήρεμη ανάπτυξη και πρόοδο της μάθησης του παιδιού.

Στρατηγικές

Η πρόταση στρατηγικών που να απευθύνεται απευθείας στους συμμαθητές είναι δύσκολη, διότι

είναι ευθύνη των ενδιαφερόμενων μερών να δημιουργήσουν τις συνθήκες που να ευνοούν την αρμονική ένταξη μαθητών στο σχολείο.

Ως εκ τούτου, θα πρέπει ο διευθυντής και οι δάσκαλοι να εργαστούν για την συνύπαρξη στην ομάδα της τάξης και της κοπέλας: υποδέχοντάς την στην τάξη, προωθώντας την ομαδική εργασία, τη συνεργασία μεταξύ μαθητών, την οικοδόμηση μια πολιτισμική τάξης μαθητών που θα είναι υπερήφανοι για αυτήν...

(Βήμα 7 “Οδηγίες για τον δάσκαλο”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=7).

Αυτό θα χρειαστεί υποστήριξη των μαθητών του σχολείου και όλων των σχολικών φορέων (δάσκαλοι, παιδαγωγοί, σχολικοί σύμβουλοι...) που θα λάβουν μέρος.

Στάση και συμπεριφορά των καθηγητών

Αντιδράσεις συμμετεχόντων

Η συμπεριφορά των δασκάλων είναι εντυπωσιακή, αν και δεν είναι σημαντική. Δεν είναι πάντα ενημερωμένοι για την κατάσταση του μαθητή.

Ο ρόλος του δάσκαλου είναι όχι μόνο να διδάξει (αλλά και να αποβάλλει τους μαθητές που κάνουν φασαρία). Θα πρέπει να είναι περίεργοι για το παρελθόν και το υπόβαθρο της μαθήτριας.

Η αποβολή ενός μαθητή που κάνει φασαρία είναι σαν απαντούν με βία στη βία. Συμπόνια, ανθρώπινη επαφή, αφοσίωση θα ήταν σίγουρα οι πιο κατάλληλες απαντήσεις.

Στρατηγικές

Οι δάσκαλοι θα πρέπει πρώτα από όλα να πάρουν πληροφορίες για την κατάσταση του παιδιού:

- **Για να ενημερωθούν με τις δυσκολίες** που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες μαθητές βιώνουν παρόμοιες καταστάσεις. Μπορούν να ενημερωθούν σχετικά με το ποια είναι η κατάλληλη εκπαιδευτική υποστήριξη για μετανάστες μαθητές του σχολείου ή της περιοχής, μαζί με τη βοήθεια του σχολικού συστήματος, να συνεργαστούν με άλλους φορείς ή κοινωνικούς λειτουργούς που μπορούν να αντιδράσουν όταν νέοι άνθρωποι τους χρειάζονται... (βήματα 1 και 2 “Οδηγίες για τον δάσκαλο”)

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=1

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=2

- **Για να ενημερωθούν σχετικά με τη ζωή και την οικογενειακή κατάσταση** προκειμένου να κατανοήσουν καλύτερα τη συμπεριφορά της και να τη βοηθήσουν αποτελεσματικά. Θα μπορούσαν να δημιουργήσουν δεσμούς με τους γονείς του κοριτσιού επισκέπτοντάς τους στο σπίτι ή κατά τη διάρκεια των συναντήσεων με τους γονείς... Αν η γλώσσα αποτελεί εμπόδιο, άλλοι γονείς θα μπορούσαν να βοηθήσουν ως διερμηνείς, ή το σχολείο θα μπορούσε να καλέσει μια εξειδικευμένη υπηρεσία. (βήματα 4 και 9 “Οδηγίες για τον δάσκαλο”)

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=4

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=9

- **Για να αναζητήσουν παιδαγωγικές πηγές** για την αντιμετώπιση της ποικιλομορφίας, προωθούν την ένταξη αλλοδαπών μαθητών στην ομάδα της τάξης (δείτε διαθέσιμες πληροφορίες στο πόρταλ).

Με αυτά τα εργαλεία και τις πληροφορίες, θα μπορούσαν να προσαρμόσουν τη διδασκαλία τους,

δουλεύοντας τη διαφορετικότητα στις ομάδες της τάξης:

- **Να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή σε αυτόν τον μαθητή** η οποία εκφράζει τη δυστυχία και τις δυσκολίες της με ένα άκομπο τρόπο (βήμα 8 “Οδηγίες για τον δάσκαλο”).
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=8
- Να προσπαθήσουν να **γνωρίσουν και να αξιοποιήσουν τα ενδιαφέροντά της**, ο δάσκαλος θα μπορούσε να την κάνει να αισθάνεται πιο άνετα, το οποίο θα μπορούσε να τη οδηγήσει να εκφράσει τα προσωπικά της προβλήματα και να μειώσει την επιθετικότητά της και να επανακτήσει την αυτοεκτίμησή της.
- **Να ενεργεί για αντιλήψεις και συμπεριφορές στην σχολική τάξη** (Βήμα 7 “Οδηγίες για τον δάσκαλο”) http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=7: εργασία στην τάξη με κοινόχρηστες και αλληλέγγυες αξίες και αμοιβαίο σεβασμό, για την οικοδόμηση μιας σχολικής κουλτούρας και τάξης που όλοι θα είναι υπερήφανοι για αυτήν.
- **Να ενεργούν με δικές τους αντιλήψεις** (Βήμα 5 “Οδηγίες για τον δάσκαλο”):
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=5
 - Να πιστεύουν ότι όλοι οι μαθητές μπορούν να εκπαιδευτούν.
 - Να συνειδητοποιούν ότι οι μετανάστες μαθητές έχουν διαφορετικές αξίες από αυτές του σχολείου.
 - Να απαλλαγούν από προκαταλήψεις και στερεότυπα του καθενός, να προσπαθήσουν να καταλάβουν τον πολιτισμό των άλλων.
- **Να προσαρμόσουν τις μεθόδους διδασκαλίας τους και τους στόχους μάθησης** (Βήματα 6 και 7 “Οδηγίες για τον δάσκαλο”) http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=6
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=7: διαχείριση του χρόνου και το ρυθμό μάθησης, αποσαφήνιση των στόχων και τη σημασία των δραστηριοτήτων, εμπιστοσύνη της δυναμικής των μαθητών, φροντίδα για τις σχέσεις... Στο πρόγραμμα σπουδών, να κάνουν συνδέσεις με την ιστορία και τον πολιτισμό των μεταναστών, να κάνουν χρήση και να δώσουν αξία στην πολιτισμική κληρονομιά, να ενθαρρύνουν τις ικανότητες των σχέσεων.
- **Να προτείνουν εξατομικευμένη βοήθεια του μαθητή σε σχολικό επίπεδο**: ενημέρωση στη γλώσσα και σε άλλα μαθήματα, βοήθεια στη μελέτη (μέθοδοι εργασίας, σχεδιασμός, παραγγελία τετραδίων και σχολικών βιβλίων...)
- Να ρωτήσουν άλλους μετανάστες μαθητές αν θέλουν να βοηθήσουν το κορίτσι σε μαθήματα τα οποία είναι καλοί (**εκπαίδευση με ομότιμους**)

Ο δάσκαλος θα μπορούσε να την καθοδηγεί προς τα πιο κατάλληλα τμήματα, προσπαθώντας να γνωρίσει καλύτερα τις δεξιότητες του κοριτσιού και τις επαγγελματικές του φιλοδοξίες,.

Οι δάσκαλοι επίσης θα μπορούσαν να συζητούν αυτή την περίπτωση με συναδέλφους τους και με άλλους σχολικούς φορείς. Η ενέργειά τους μόνο οφέλη μπορεί να έχει.

Οι δάσκαλοι δεν είναι πάντοτε εκπαιδευμένοι να διαχειριστούν πολυγλωσσικές τάξεις. Για να το αντιμετωπίσουν αυτό, θα πρέπει να παρακολουθήσουν σεμινάρια από την υπηρεσία πάνω σε τέτοια θέματα.

Στάση και συμπεριφορά των γονέων

Αντιδράσεις συμμετεχόντων

Επειδή το σχολείο δεν είναι πάντα προτεραιότητα για τους μετανάστες, συναισθηματικά ζητήματα αποτελούν σημαντικό μοχλό σε αυτό το είδος της κατάστασης.

Οι γονείς του κοριτσιού (αντιμετωπίζοντας το εμπόδιο της ξένης γλώσσας και της οικονομικής κατάστασης) φαίνονται να εξαρτώνται εξ ολοκλήρου από το σχολείο για την σχολική παρακολούθηση της κόρης τους.

Στρατηγικές

Ο δεσμός μεταξύ του σχολείου και της οικογένειας είναι ζωτικής σημασίας. Οι γονείς πρέπει να κάνουν το καλύτερο, να ξεπεράσουν τα εμπόδια που σχετίζονται με τη γλώσσα και τον πολιτισμό και να συμμετέχουν στις δραστηριότητες του σχολείου (βήμα 1 “Οδηγίες για γονείς”).

Οι ακόλουθες ιδέες προτείνονται στους γονείς για την περίπτωση:

- Οι γονείς θα μπορούσαν να ζητήσουν από το σχολείο να καλέσει έναν διερμηνέα και μεταφραστή για να κάνουν την επικοινωνία και τον διάλογο ευκολότερο (βήμα 2.3 “Οδηγίες για γονείς”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=2

και βήμα 8.3 “Οδηγίες για διευθυντές”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=8).

Δυστυχώς, αυτή η υπηρεσία δεν είναι πάντοτε δωρεάν.

- Επίσης θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν άλλες επιλογές, όπως για παράδειγμα “**ενδιάμεσους γονείς**” με τους οποίους μοιράζονται το ίδιο υπόβαθρο (ιδέα που αναφέρθηκε στο βήμα 7.1 “Οδηγίες για γονείς”).

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=7

- Οι γονείς θα μπορούσαν να ζητήσουν να επωφεληθούν από τα μαθήματα γλώσσας για ενήλικες (βήμα 6 “Οδηγίες για γονείς” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=6). Το σχολείο πρέπει να είναι σε θέση να τους καθοδηγήσει σε οργανισμούς που παρέχουν αυτού του είδους την εκπαίδευση. Επιπρόσθετα, η εκμάθηση γλώσσας ταυτόχρονα με την κόρη τους, θα τους βοηθήσει ώστε με τη σειρά τους να βοηθήσουν την κόρη τους.

- Οι γονείς και / ή το σχολείο θα μπορούσαν να θέσουν μια υπηρεσία διαμεσολάβησης στο σχολείο (βήμα 2.3 “Οδηγίες για γονείς” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=2 και βήμα 8 “Οδηγίες για διευθυντές” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=8) που θα δημιουργήσει εμπιστοσύνη με την οικογένεια. Πράγματι, το σχολείο συχνά θεωρείται “εχθρός” των οικογενειών μεταναστών. Δεν είναι πάντοτε προτεραιότητα για τους γονείς που έχουν και άλλα πράγματα να ασχοληθούν: στέγαση, υγεία, απασχόληση... Υπάρχει συχνά μια συνεργασία μεταξύ σχολείων, κοινωνικών φορέων και υπηρεσιών υγείας και στέγασης. Ως εκ τούτου, αν οι γονείς αναφέρουν τις δυσκολίες τους, αρκετές υπηρεσίες μπορούν να ενεργήσουν και να φέρουν βοήθεια. Λύσεις τύπου “Νίκη-νίκη” πρέπει να βρεθούν από τους γονείς.

- Οι γονείς θα μπορούσαν να συμμετέχουν σε συναντήσεις γονέων που διοργανώνονται από το σχολείο (βήμα 3.6 “Οδηγίες για γονείς”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=3). Εάν δεν μπορούν να βοηθήσουν την κόρη τους στις εργασίες της, μπορούν να ενημερωθούν για συστήματα στήριξης ζητώντας βοήθεια από τον δάσκαλο.

- Οι γονείς θα πρέπει να προσπαθήσουν περισσότερο, να συμμετάσχουν στις δραστηριότητες των συναντήσεων για την προώθηση της ένταξης στο σχολείο που διοργανώνονται από το σχολείο, για παράδειγμα, όπως είναι “ο καφές των γονιών” (βήμα 9.3 “Οδηγίες για γονείς” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=9). Είναι σημαντικό ότι μπορούν να μοιράζονται τον πολιτισμό τους με το σχολείο και να δείχνουν ενδιαφέρον και σεβασμό για τον πολιτισμό της χώρας υποδοχής.
Για αυτό το λόγο θα μπορούσαν επίσης, για παράδειγμα, να συμμετέχουν στις τοπικές δραστηριότητες και πρωτοβουλίες που ενθαρρύνουν την ένταξη των οικογενειών στην κοινότητα.
Το σχολείο θα μπορούσε να προτείνει οικογένειες της τοπικής κοινότητας και να καλέσει τις οικογένειες μεταναστών να ανακαλύψουν τον πολιτισμό και τη γλώσσα της χώρας.

Αναμενόμενα οφέλη:

- **Συνειδητοποίηση της σημασίας του σχολείου** για το μέλλον της κόρης τους (step 2 “Οδηγίες για γονείς” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=2)
- Συμμετοχή στην πορεία της κόρης τους στο σχολείο: **παρακολούθηση της σχολικής εργασίας και μάθησης**, κίνητρα, ενθάρρυνση... (βήματα 3, 7 και 8 “Οδηγίες για γονείς”).
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=3
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=7
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=8

Είναι σημαντικό οι γονείς να πιστέψουν στις ικανότητες του παιδιού τους για επιτυχία, να ενθαρρύνουν και να αυξήσουν την αυτοεκτίμησή του.

Στάση και συμπεριφορά του διευθυντή

Αντιδράσεις συμμετεχόντων

Ο σχολικός διευθυντής δεν μπορεί απλώς να ενημερώνεται για την κατάσταση του κοριτσιού, όπως φαίνεται να κάνει σε αυτή την κατάσταση. Πρέπει να είναι υπεύθυνος. Θα πρέπει να δίνει λύσεις στο κορίτσι και στην οικογένειά της (όπως περιγράφεται στην εισαγωγή του “Οδηγίες για Διευθυντές” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide.php?ta=2&tg=1 και βήμα 8.6 του “Οδηγίες για τους φορείς χάραξης πολιτικής” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=3&st=8

Στρατηγικές

Σε αυτή την περίπτωση, ο διευθυντής θα πρέπει να προτείνει σαφείς οδηγίες και συγκεκριμένες πρακτικές στην ομάδα εκπαίδευσης:

- **Να καθοδηγήσει το νεαρό κορίτσι σε ένα σύστημα όπως είναι η “γεφύρωση των τάξεων”** που διοργανώθηκε στα σχολεία του Βελγίου για να υποδεχθούν το μεγάλο αριθμό μεταναστών (ιδέα αναφέρεται στο βήμα 1.4 “Οδηγίες για τον δάσκαλο”) http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=4
- **Να καθοδηγήσει το κορίτσι να διαλέξει σπουδές ανάλογα με τις ικανότητες και τις φιλοδοξίες της:** αυτό σημαίνει τη θέσπιση ενός επικοινωνητικού διαλόγου με τη κοπέλα, κατά προτίμηση στη γλώσσα της (ενδεχομένως με έναν διερμηνέα), γνωρίζοντας το σχολικό της υπόβαθρο και τις δεξιότητές της. Αυτός ο οδηγός θα πρέπει να ακολουθείται από την εκπαιδευτική ομάδα με τη βοήθεια ειδικών σε τέτοια θέματα.

- **Να οργανώσει δραστηριότητες που να ενθαρρύνουν τη συνύπαρξή της στην τάξη**, όπως είναι η εμπλοκή μαθητών από διάφορες χώρες σε κοινά έργα, ασκήσεις και εργαστήρια για να ανακαλύψουν τους θησαυρούς και την πολιτιστική κληρονομιά του κάθε πολιτισμού του κάθε μαθητή.
- **Να οργανώσει συνεδρίες αποκατάστασης** για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σε συνεργασία με τους γονείς.
- **Να ξεκινήσει ένα φιλόδοξο σχέδιο** όπως είναι μια “εσωτερική υπηρεσία επανεκπαίδευσης”, σε συνεργασία με εξωτερικούς παράγοντες και τοπικές ενώσεις (αναφέρονται στο βήμα 8.3 στις “Οδηγίες για γονείς”).
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=8
Ο κύριος στόχος μιας τέτοιας πρωτοβουλίας είναι να “συμφιλιώσει τον μαθητή με το σχολείο”: καταπολεμώντας την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου και την έλλειψη κινήτρων, βοηθώντας τους μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τους στο σχολείο και σε άλλες αρχές.
Ο διευθυντής του σχολείου θα πρέπει να φροντίσει για την εκπαιδευτική συνοχή της ομάδας:
- **Να διατηρηθεί ο συνεχής διάλογος με τους καθηγητές** για να βεβαιωθεί ότι δέχονται να εργαστούν τη “διαφορετικότητα” και να δεσμευθούν για αυτό.
- **Να καλέσει επιπλέον ανθρώπους** να υποστηρίξουν τους δασκάλους (κοινωνικούς βοηθούς, δασκάλους διαφόρων εθνικοτήτων, σχολικούς διαμεσολαβητές...), επειδή οι δάσκαλοι σε αρκετές περιπτώσεις αισθάνονται αβοήθητοι και απελπισμένοι.
- **Να εκτιμήσει** μαζί με τους δασκάλους τα μέτρα που πρέπει να πάρουν.
- **Να προτείνει κατάρτιση** στους δασκάλους έτσι ώστε να μπορούν να προσαρμόσουν τη διδασκαλία τους σε μαθητές διαφόρων εθνικοτήτων.

Αυτές οι ιδέες είναι μέρος των βημάτων 2 ως 7 από το “Οδηγίες για διευθυντές”.

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=2

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=7

Ο διευθυντής θα πρέπει επίσης να βρίσκεται σε διαρκή διάλογο με την οικογένεια για να ενθαρρύνει την εμπλοκή τους στην επιτυχία της κόρης τους (βήμα 8 “Οδηγίες για διευθυντές”):

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=8

- **Να συνεδριάζει τακτικά με τους γονείς.**
- **Να τους ενημερώνει** σχετικά με το σχολικό σύστημα και τους στόχους στη γλώσσα τους, καλώντας αν χρειαστεί μεταφραστές και διερμηνείς.
- **Να προτείνει τρόπους εκμάθησης ξένων γλωσσών.**
- **Να αναζητά εξωτερική βοήθεια:** σχολείο διαμεσολάβησης, μεταφραστές και διερμηνείς, ψυχολόγους, τοπικές ενώσεις...
- **Να ξεκινά συγκεκριμένες δραστηριότητες** για να ξεπεραστεί το εμπόδιο της γλώσσας, να προωθήσει τις επαφές και τις γνώσεις του σχολείου και να δημιουργήσει μια σχέση εμπιστοσύνης με τους γονείς.

Είναι σημαντικό κάθε σχολείο να καθορίζει τη στρατηγική του για την ένταξη των μεταναστών μαθητών, φροντίζοντας να συμμετέχουν όλα τα σχολεία και οι κοινοτικοί φορείς, καθώς και την αξιολόγηση της στρατηγικής:

- Πρώτα από όλα, είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί στο σχολείο μια πολιτική υποδοχής για μετανάστες μαθητές και την οικογένειά τους: οργανώνοντας μια επίσκεψη στο σχολείο, εξηγώντας την οργάνωση των σπουδών, μαθημάτων και βαθμών, ενημερώνοντας τους μαθητές και τους γονείς σχετικά με τους κανόνες και τις αξίες του σχολείου, ενημερώνοντας τους για τους ανθρώπους που μπορούν να απευθυνθούν στην περίπτωση προβλημάτων ή ερωτήσεων.

- Οι μετανάστες μαθητές επίσης χρειάζονται ένα προσαρμοσμένο πρόγραμμα και εξωσχολικές λύσεις: θέσπιση ειδικών στηριγμάτων για τους νεοαφιχθέντες μαθητές προσαρμογή εκπαιδευτικών πρακτικών και αύξηση της ανάπτυξης της γλώσσας και της εθνικής εκμάθησης γλωσσών.

Τέλος, είναι ευθύνη του διευθυντή να ενσωματώσει την πολιτική του σχολείου σε μια μεγαλύτερη πολιτικής της κοινότητας για την ένταξη των μεταναστών μαθητών, να επικοινωνήσει με την τοπική κοινότητα και τον εκπαιδευτικό τομέα, να συνεργαστεί με διάφορους τοπικούς φορείς, και να τους ενημερώσει για το τι μπορεί να κάνει το σχολείο σε αυτό το πεδίο.

Στάση και συμπεριφορά των άλλων φορέων

Αντιδράσεις συμμετεχόντων

Ο κοινωνικός βοηθός προσπαθεί να συγκεντρώσει άλλους φορείς για την επίλυση των προσωπικών προβλημάτων του κοριτσιού.

Από τη στιγμή που τα ανανεωμένα μαθήματα γλώσσας διοργανώθηκαν από το σχολείο, ποιος θα υποστηρίξει το νεαρό παιδί;

Η αναγνώριση διπλωμάτων αργεί πάρα πολύ και θα μπορούσε να έχει τρομερές συνέπειες για την κοπέλα: θα μπορούσε να έχει περάσει ένα επίπεδο μέσα στη χρονιά που κάνει τα μαθήματα, αλλά να μην μπορεί να πάει στο επόμενο, μιας και δεν έχει λάβει ακόμα το δίπλωμά της.

Στρατηγικές

Διάφοροι φορείς θα πρέπει να ενεργούν σε σχολεία που αντιμετωπίζουν μαθητές με δυσκολίες ένταξης:

- **Προσωπικές δυσκολίες μαθητών:** κοινωνικός βοηθός, ψυχολόγος, επαγγελματίες ψυχικής υγείας...
- **Σχολικές δυσκολίες μαθητών:** ενημέρωση γλώσσας και υποδοχή από έναν αγαπητό ενήλικα ο οποίος θα βοηθήσει την υποστήριξη μαθητών στην σχολική τους εργασία (δάσκαλος, γονέας, εθελοντής σε μια ΜΚΟ ή μια θρησκευτική κοινότητα ...), στις εργασίες στο σπίτι ή στην συμπλήρωση αιτήσεων. Μπορούν να βοηθήσουν και μαθητές που είναι κοντά στην ηλικία και αρκετοί από αυτούς που είναι μετανάστες. Αυτοί οι μαθητές έχουν περάσει από τις ίδιες καταστάσεις και δυσκολίες και μπορούν να βοηθήσουν, να μιλήσουν και να μοιράσουν τις εμπειρίες τους. Αυτοί μαθητές δίνουν θετική ενέργεια για ένα αισιόδοξο μέλλον, το οποίο είναι απαραίτητο για την αντιμετώπιση της αποτυχίας στο σχολείο και της εγκατάλειψής του.
- **Σχέσεις με την οικογένεια:** σχολικοί μεσολαβητές ή γονείς μεσολαβητές, διερμηνείς, οργανισμοί διδασκαλία γλώσσας...
- **Εκπαίδευση για συνοχή ομάδων και ευεξίας:** ανθρώπινοι πόροι, συνεχή κατάρτιση...

Ο ρόλος των φορέων λήψης αποφάσεων είναι να υποστηρίξουν και να ενισχύουν τις δραστηριότητες ενσωμάτωσης που πραγματοποιούνται από τα σχολεία για τους νεοαφιχθέντες μαθητές και τις οικογένειές τους, από τα κονδύλια νομοθετικού πλαισίου.

Η κατάσταση αυτή δίνει καλές συμβουλές σχετικά με την προσέγγιση των δημόσιων αρχών:

- **Σχεδιασμός πολιτικών** που ενθαρρύνουν τα σχολεία να εντάξουν τους μετανάστες μαθητές στο εκπαιδευτικό τους πρόγραμμα.
- **Συνεργασία με όλους τους φορείς** (σχολικούς και εξωσχολικούς) ώστε να προτείνουν απαντήσεις που προσαρμόζονται καλύτερα στους μετανάστες μαθητές.

- **Λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση των οικογενειών** και αναζητώντας λύσεις (επιχορήγηση για τα παιδιά, οργάνωση των διαδρομών προς το σχολείο, υποστήριξη για τη στέγαση, παροχή γευμάτων και σχολικών ειδών...)
- **Ανάπτυξη δομών υποδοχής** για να βοηθήσουν τους νεοαφιχθέντες μαθητές να ενσωματωθούν στην τάξη (όπως είναι η “γεφύρωση των τάξεων” που αναφέρεται στην παράγραφο για τους διευθυντές). Την ίδια ώρα, **βελτίωση της μετάβασης από τα κέντρα προσφύγων** στα σχολεία, και υποστήριξη των οικογενειών όταν φεύγουν από αυτά.
- **Χρησιμοποιώντας ανθρώπινους πόρους.** Το σχολείο και η οικογένεια χρειάζεται να υποστηριχθούν από επαγγελματίες. Ιδανικό θα ήταν αυτή η βοήθεια να είναι δωρεάν.
- **Διαθέτοντας παιδαγωγικούς πόρους** στους δασκάλους να αντιμετωπίσουν διάφορες εθνικότητες και πολιτισμούς (όπως είναι οι οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας σε γαλλόφωνο σχολείο στο Βέλγιο που εξηγεί πως “να διδάξεις σε μαθητές που δεν γνωρίζουν τη γλώσσα”).
- **Συνεχιζόμενη εκπαίδευση** για δασκάλους και διευθυντές.
- Λαμβάνοντας υπόψη το πρόβλημα της αρχικής κατάρτισης των δασκάλων.
- **Απλούστευση των διαδικασιών** για την αναγνώριση διπλωμάτων, συντόμευση της καθυστέρησης που οφείλεται σε δυσκολίες επικοινωνίας μεταξύ των υπουργείων των εν λόγω χωρών.
- **Ένταξη του θέματος της μετανάστευσης στις επίσημες συνομιλίες με τις οικογένειες.**
- **Εκμάθηση γλώσσας στους γονείς** προκειμένου να ξεπεράσουν το εμπόδιο της γλώσσας.

Αυτές οι προσεγγίσεις παρέμβασης είναι μέρος των βημάτων 7 και 8 στο κεφάλαιο “Οδηγίες για του υπεύθυνους χάραξης πολιτικής”.

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=3&st=7

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=3&st=8

Τελικά, είναι απαραίτητο οι ιθύνοντες να προβούν σε διαρκή αξιολόγηση των στρατηγικών που εφαρμόζονται για να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητά τους. Η διάδοση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης θα ήταν επιθυμητή, καθώς και ο προσδιορισμός των βέλτιστων πρακτικών που θα μπορούσε να εμπνεύσει και άλλους.

Συμπέρασμα

Είναι πάντα δύσκολο να ενσωματωθούν γρήγορα οι μετανάστες μαθητές.

“Δεν υπάρχει μαγική σφαίρα, αλλά ένα μίγμα στρατηγικών συνδυασμών περισσότερων δράσεων και κοινωνικών φορέων”.

Πράγματι, αυτή η κατάσταση δείχνει ότι η προσαρμογή του κοριτσιού και της οικογένειάς της, όπως και η σχολική της επιτυχία, θα είναι δυνατή μόνο εφαρμόζοντας συγκεκριμένες δράσεις και με εξατομικευμένη υποστήριξη (με βάση τις δεξιότητες και τις προσδοκίες του κοριτσιού).

Μια τέτοια πρωτοβουλία σημαίνει συμμετοχή πολλών εσωτερικών (διευθυντής, δάσκαλοι, σχολικοί σύμβουλοι, άλλοι γονείς...) και εξωτερικών (διερμηνείς, ψυχολόγοι, γιατροί, ΜΚΟ, οργανισμοί...) ενδιαφερομένων. Υπάρχει μια επιπλέον δυσκολία: όλοι αυτοί οι συμμετέχοντες πρέπει να συντονιστούν έτσι ώστε ο μαθητής να μη “γίνει” ένα έγγραφο που θα ανταλλάσσουν μεταξύ τους.

Ο διευθυντής είναι το άτομο που θα πρέπει να διαχειριστεί τους ενδιαφερόμενους. Θα πρέπει να

ψάξει συνεργασίες που είναι απαραίτητες για την ένταξη του παιδιού και της οικογένειας της στο νέο του περιβάλλον.

Αυτή η στρατηγική πραγματοποιήθηκε από το σχολείο, χτίστηκε με τη βοήθεια διάφορων φορέων του σχολικού προγράμματος ώστε να συμπεριλάβει τις οικογένειες των μεταναστών.

Αυτή η στρατηγική είναι δαπανηρή και με μεγάλη κατανάλωση ενέργειας. Μπορεί να εφαρμοστεί μόνο με την υποστήριξη των φορέων χάραξης πολιτικής μέσω νομικών πλαισίων και ταμείων.

